KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 22.04.2002
KOM(2002) 197 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug blev formelt vedtaget på FAO's konference i Rom den 3. november 2001. Den fastlægger juridisk bindende globale rammer for en bæredygtig bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og en multilateral ordning, der kombinerer adgang for alle traktatens parter til sådanne ressourcer med en deling af kommercielle og andre fordele af en sådan adgang.

Formålet med dette forslag er at opnå undertegnelse af traktaten på Fællesskabets vegne. Rådet anmodes om at bemyndige formanden for Rådet til at udpege den eller de personer, der er beføjet til at undertegne traktaten, og tildele dem de fornødne beføjelser.

Både Fællesskabets og medlemsstaternes beføjelser er involveret. Ud fra enhedsprincippet om Fællesskabets internationale repræsentation skal både Fællesskabet og dets medlemsstater undertegne og senere deponere de respektive ratifikations- eller godkendelsesinstrumenter.

Aftalen er åben for undertegnelse til den 4. november 2002.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37 og artikel 175, stk. 1, sammen med artikel 300, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[1], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved afgørelse 93/626/EØF[2] indgik Fællesskabet konventionen om den biologiske mangfoldighed under De Forenede Nationers miljøprograms auspicier.

(2) Kommissionen, der i 1999 blev bemyndiget til at føre forhandlinger på Fællesskabets vegne i overensstemmelse med forhandlingsdirektiverne[3], og medlemsstaterne deltog i forhandlingerne om revision af den internationale aftale om plantegenetiske ressourcer.

(3) Den deraf følgende internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug blev vedtaget på FAO's konference i Rom den 3. november 2001.

(4) I traktaten fastlægges der juridisk bindende globale rammer for en bæredygtig bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og en multilateral ordning, der kombinerer adgang for alle traktatens parter til sådanne ressourcer med deling af kommercielle og andre fordele af en sådan adgang.

(5) Traktaten er i medfør af traktatens artikel 25 fra den 3. november 2001 til den 4. november 2002 åben for undertegnelse for alle medlemmer af FAO og stater, der ikke er medlemmer af FAO, men som er medlemmer af De Forenede Nationer eller et af FN's særagenturer eller Det Internationale Atomenergiagentur.

(6) Bevaring af og adgang til genetiske ressourcer til landbrugsforskning og avlsarbejde spiller en vigtig rolle for udviklingen af landbrugsproduktionen i landdistrikterne og for bevaring af den biologiske mangfoldighed.

---

1 EFT C … af …, s. …

2 EFT L 309 af 13.12.1993, s. 1.

3 Rådets dokumenter 7066/99, 7263/00 og 13116/00.

(7) Den adgang til plantegenetiske ressourcer, som den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug befordrer, vil kunne fremme den tekniske udvikling inden for landbruget i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 33.

(8) Efter EF-traktatens artikel 174 skal Fællesskabets politik på miljøområdet bidrage til bevarelse og beskyttelse af miljøkvaliteten. De foranstaltninger til bevaring af den biologiske mangfoldighed, der er fastsat i nævnte traktat, vil bidrage til at gennemføre dette mål.

(9) Fællesskabets og medlemsstaternes blandede beføjelser i sammenhæng med enhedsprincippet om Fællesskabets internationale repræsentation taler til fordel for en tidlig fælles og samtidig undertegnelse af traktaten, uden at dette berører Fællesskabets og dets medlemsstaters senere deponering af de respektive ratifikations- eller godkendelsesinstrumenter.

(10) Fællesskabet bør derfor senest den 4. november 2002 undertegne den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug med forbehold af senere indgåelse -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den eller de personer, der på Fællesskabets vegne er beføjet til med forbehold af senere indgåelse at undertegne den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, og tildele dem de med henblik herpå fornødne beføjelser.

Traktaten er vedlagt denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

BILAG

RESSOURCER FOR FØDEVARER OG LANDBRUG

PRÆAMBEL

De kontraherende parter,

der er overbeviste om, at plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug har en speciel karakter og kræver særlige løsninger som følge af deres særlige egenskaber og de særlige problemer, der er knyttet til dem,

der er dybt bekymrede over den fortsatte erosion af disse ressourcer,

der er bevidste om, at de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug er et spørgsmål af fælles interesse for alle lande, idet alle lande i høj grad er afhængige af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, som har oprindelse andetsteds,

der erkender, at bevaring af, efterforskning efter, indsamling, karakterisering og evaluering af samt indsamling af dokumentation for plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug er af afgørende betydning for opnåelsen af målene i Rom-erklæringen om verdens fødevaresikkerhed og i handlingsplanen vedtaget på det globale fødevaretopmøde samt for den bæredygtige udvikling af landbruget til fordel for nuværende og fremtidige generationer, og at der er et presserende behov for at forbedre udviklingslandenes og landene med overgangsøkonomiers evne til at påtage sig disse opgaver,

der bemærker, at den globale handlingsplan for bevarelse og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug er en internationalt godkendt referenceramme for sådanne aktiviteter,

der endvidere anerkender, at plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug er det råstof, uden hvilket der ikke kan opnås en genetisk forbedring af afgrøder, enten dette sker ved forædlingsarbejde udført af landbrugere, traditionel planteforædling eller moderne bioteknologier, og at disse ressourcer har afgørende betydning for tilpasningen til uforudsigelige miljøændringer og ændringer i menneskets behov,

der bekræfter, at de tidligere, nuværende og fremtidige bidrag til bevaring, forbedring og tilrådighedsstillelse af disse ressourcer, der ydes af landbrugere i alle egne i verden, især i oprindelses- og diversitetscentrummer, er grundlaget for landbrugernes rettigheder,

der ligeledes bekræfter, at den ved denne traktat anerkendte ret til at bevare, anvende, udveksle og sælge udsæd af egen avl og andet formeringsmateriale samt deltage dels i beslutningerne om udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, dels i en rimelig og retfærdig deling af fordelene ved denne udnyttelse, er af grundlæggende betydning for konkretiseringen af landbrugernes rettigheder samt promoveringen på nationalt og internationalt plan af sådanne rettigheder,

der anerkender, at denne traktat og de øvrige relevante internationale aftaler skal supplere hinanden for at sikre et bæredygtigt landbrug og fødevaresikkerheden,

der bekræfter, at intet i denne traktat må fortolkes således, at det på nogen måde medfører en ændring af de kontraherende parters rettigheder og forpligtelser i henhold til andre internationale aftaler,

der er af den opfattelse, at ovennævnte betragtning ikke har til formål at skabe noget hierarki mellem traktaten og andre internationale aftaler,

der er bevidste om, at spørgsmålene om forvaltning af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug ligger i krydsfeltet mellem landbrug, miljø og handel, og er overbeviste om, at der er synergi mellem disse sektorer,

der er bevidste om deres forpligtelse over for nuværende og fremtidige generationer til at bevare den globale mangfoldighed af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug,

der anerkender, at landene i udøvelsen af deres suveræne rettigheder over deres plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug kan have gensidig fordel af, at der indføres et effektivt multilateralt system, der dels letter adgangen til et udvalg af disse ressourcer, som er fastlagt ved forhandling, dels sikrer en rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer,

der ønsker at indgå en international aftale inden for rammerne af De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation, i det følgende benævnt FAO, i henhold til artikel XIV i FAO's statutter,

er blevet enige om følgende:

DEL I - INDLEDNING

Artikel 1 - Mål

1.1 Målene for denne traktat er dels bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, dels en rimelig og retfærdig deling af fordelene ved udnyttelsen af disse ressourcer, i overensstemmelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed og med henblik på at opnå et bæredygtigt landbrug og fødevaresikkerhed.

1.2 Disse mål vil blive nået ved at knytte en nær forbindelse mellem på den ene side denne traktat og på den anden side De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation og konventionen om den biologiske mangfoldighed.

Artikel 2 - Definitioner

Med henblik på denne traktat defineres nedenstående udtryk som angivet i denne artikel. Definitionerne dækker ikke international varehandel.

" *In situ*-bevaring ": Bevaring af økosystemer og naturlige levesteder og opretholdelse og genetablering af levedygtige populationer af arter i deres naturlige omgivelser og, for så vidt angår domesticerede eller dyrkede arter, i de omgivelser, hvor de har udviklet deres særlige egenskaber.

" *Ex situ*-bevaring ": Bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug uden for deres naturlige levesteder.

“ Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug ”: Genetisk materiale af vegetabilsk oprindelse af aktuel eller potentiel værdi for fødevarer og landbrug.

“ Genetisk materiale ”: Materiale af vegetabilsk oprindelse, herunder reproduktivt og vegetativt formeringsmateriale, indeholdende funktionsdygtige arveenheder.

“ Sort ”: En bestand af planter inden for en enkelt botanisk taksonomisk gruppe af lavest kendte rang, der kan defineres ved den reproducerbare ekspression af dens særlige egenskaber og andre arvelige egenskaber.

“ *Ex situ*-samling ” : En samling plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der bevares uden for deres naturlige levesteder.

“ Oprindelsescentrum ”: Et geografisk område, hvor en domesticeret eller vild planteart for første gang har udviklet sine særlige egenskaber.

“ En afgrødes diversitetscentrum ”: Et geografisk område med stor genetisk mangfoldighed inden for afgrødearter, der dyrkes under *in situ*-betingelser.

Artikel 3 - Anvendelsesområde

Traktaten vedrører plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

DEL II – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 4 – Almindelige forpligtelser

Hver kontraherende part skal sørge for, at dens love, forskrifter og procedurer opfylder de forpligtelser, der påhviler den i henhold til denne traktat.

Artikel 5 – Bevaring af, efterforskning efter, indsamling, karakterisering og evaluering af samt indsamling af dokumentation for plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

5.1 Hver kontraherende part skal, eventuelt i samarbejde med andre kontraherende parter, og så vidt den nationale lovgivning tillader det, fremme en integreret tilgang til efterforskning efter samt bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, og skal især alt efter omstændighederne:

a) opgøre og registrere de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug under hensyntagen til tilstanden og variationen i de eksisterende populationer, inklusive de plantegenetiske ressourcer med potentiel nytteværdi, og om muligt evaluere de risici, ressourcerne er udsat for

b) fremme indsamlingen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug samt de relevante oplysninger om de plantegenetiske ressourcer, der er truet eller har potentiel nytteværdi

c) afhængig af tilfældene fremme eller støtte landbrugernes og lokalsamfundenes indsats for at forvalte deres plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og bevare disse på bedriften

d) fremme *in situ*-bevaringen af beslægtede vilde arter og vilde arter beregnet til fødevareindustrien, herunder i beskyttede områder, ved at støtte bl.a. indsatsen fra lokalsamfundenes og de oprindelige samfunds side

e) samarbejde med henblik på at fremme dels indførelsen af et effektivt og bæredygtigt system for *ex situ*-bevaring under behørig hensyntagen til nødvendigheden af en passende dokumentation, karakterisering, regenerering og evaluering, dels udviklingen og overførslen af de hertil egnede teknologier for at forbedre den bæredygtige udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

f) overvåge opretholdelsen af levedygtigheden, variationsgraden og den genetiske integritet af samlingerne af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

5.2 De kontraherende parter træffer i påkommende tilfælde foranstaltninger til at begrænse eller om muligt fjerne trusler mod plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

Artikel 6 – Bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer

6.1 De kontraherende parter udarbejder og opretholder politikker og retlige foranstaltninger, der er egnede til at fremme en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

6.2 Den bæredygtige udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug kan omfatte bl.a. følgende foranstaltninger:

a) udarbejdelse af rimelige landbrugspolitikker, der alt efter omstændighederne fremmer indførelsen og opretholdelsen af forskelligartede landbrugssystemer, der letter den bæredygtige udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i landbruget og af de øvrige naturressourcer

b) styrkelse af forskning, der kan fremme og bevare den biologiske mangfoldighed ved at maksimere den intra- og interspecifikke variation til fordel for landbrugerne, især dem, der skaber og anvender deres egne sorter og følger økologiske principper for at opretholde jordfrugtbarheden og bekæmpe sygdom, ukrudt og skadedyr

c) eventuelt fremme planteavl, der med landbrugernes deltagelse, især i udviklingslandene, kan styrke muligheden for at udvikle sorter, der er særligt tilpasset de forskellige sociale, økonomiske og økologiske vilkår, herunder i randområder

d) udvidelse af den genetiske base af afgrøder og forøgelse af mangfoldigheden af det genetiske materiale, der stilles til landbrugernes rådighed

e) eventuel fremme af en udvidet anvendelse af lokale eller lokalt tilpassede afgrøder, sorter og underudnyttede arter

f) eventuel tilskyndelse til en større udnyttelse af mangfoldigheden af sorter og arter i forvaltningen, bevaringen og den bæredygtige udnyttelse af afgrøder på bedriften og skabelse af snævre bånd mellem planteavl og landbrugsudvikling med henblik på at mindske afgrødernes sårbarhed og den genetiske erosion og fremme en forøgelse på verdensplan af fødevareproduktionen, der er forenelig med en bæredygtig udvikling

g) overvågning og eventuel justering af avlsstrategierne og forskrifterne vedrørende markedsføring af sorter og distribution af frø.

Artikel 7 – Nationale forpligtelser og internationalt samarbejde

7.1 Hver kontraherende part indarbejder alt efter omstændighederne de i artikel 5 og 6 omhandlede aktiviteter i sine politikker og programmer for landbrugs- og landdistriktudvikling og samarbejder enten direkte eller gennem FAO og andre kompetente internationale organisationer med de øvrige kontraherende parter om at bevare og sikre en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

7.2 Det internationale samarbejde har især til formål:

a) at sætte udviklingslandene og landene med en overgangsøkonomi i stand til eller at forbedre deres muligheder for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

b) at styrke den internationale indsats for at fremme bevaring, evaluering, indsamling af dokumentation, genetisk forbedring, planteavl, fremavl samt i henhold til del IV deling af, adgang til og udveksling af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug samt egnede oplysninger og teknologier

c) at opretholde og styrke de institutionelle ordninger, der er omhandlet i del V

d) at iværksætte den finansieringsstrategi, der er omhandlet i artikel 18.

Artikel 8 – Teknisk bistand

De kontraherende parter er enige om at fremme den tekniske bistand til kontraherende parter, især dem, der er udviklingslande eller lande med overgangsøkonomier, enten bilateralt eller gennem de relevante internationale organisationer med henblik på at fremme gennemførelsen af denne traktat.

DEL III – LANDBRUGERNES RETTIGHEDER

Artikel 9 – Landbrugernes rettigheder

9.1 De kontraherende parter anerkender det meget store bidrag, lokalsamfundene og de oprindelige samfund samt landbrugerne i alle egne af verden, især i oprindelsescentrummer og afgrøders diversitetscentrummer, har ydet og fortsat vil yde til bevaring og udnyttelse af de plantegenetiske ressourcer, som udgør grundlaget for fødevare- og landbrugsproduktionen overalt i verden.

9.2 De kontraherende parter er enige om, at ansvaret for håndhævelsen af landbrugernes rettigheder hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug påhviler de nationale regeringer. Hver kontraherende part bør ud fra sine behov og prioriteter alt efter omstændighederne, og så vidt den nationale lovgivning tillader det, træffe foranstaltninger til at beskytte og fremme landbrugernes rettigheder, herunder:

a) beskyttelse af den traditionelle viden, der har relevans i forbindelse med plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

b) ret til at få rimelig del i de fordele, som opstår ved udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

c) ret til at deltage i beslutningerne på nationalt plan om spørgsmål vedrørende bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

9.3 Intet i denne artikel må fortolkes som en begrænsning af de rettigheder, landbrugerne eventuelt har til alt efter omstændighederne at bevare, anvende, udveksle og sælge udsæd af egen avl eller formeringsmateriale, jf. dog den nationale lovgivning.

DEL IV – MULTILATERALT SYSTEM FOR ADGANG TIL PLANTEGENETISKE RESSOURCER OG DELING AF FORDELE

Artikel 10 - Multilateralt system for adgang til plantegenetiske ressourcer og deling af fordele

10.1 I deres forbindelser med andre lande anerkender de kontraherende parter landenes suveræne ret til deres egne plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, herunder de nationale regeringers ret til under hensyntagen til national lovgivning at bestemme over adgangen til disse ressourcer.

10.2 Under udøvelsen af deres suveræne rettigheder er de kontraherende parter enige om at indføre et omkostningseffektivt, effektivt og gennemsigtigt multilateralt system, dels for at fremme adgangen til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, dels for at sikre en rimelig og retfærdig deling af de fordele, som opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, under hensyntagen til kravet om komplementaritet og gensidig styrkelse.

Artikel 11 – Det multilaterale systems dækning

11.1 For at opnå de i artikel 1 fastsatte mål, nemlig bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug samt rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, skal det multilaterale system omfatte de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der ud fra kriterierne “fødevaresikkerhed” og “indbyrdes afhængighed” er anført i bilag I.

11.2 Det multilaterale system som omhandlet i artikel 11.1 omfatter samtlige de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, som forvaltes og kontrolleres af de kontraherende parter og ikke er underlagt intellektuel ejendomsret. For at opnå en så fuldstændig dækning som muligt opfordrer de kontraherende parter alle øvrige indehavere af de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug til at integrere disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i det multilaterale system.

11.3 De kontraherende parter er endvidere enige om at træffe alle egnede foranstaltninger til at tilskynde de fysiske og juridiske personer, der hører under deres respektive myndighedsområder, og som er indehavere af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, som er anført i bilag I, til at integrere sådanne plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i det multilaterale system.

11.4 Senest to år efter traktatens ikrafttrædelse skal det styrende organ evaluere de fremskridt, der er opnået med hensyn til integreringen af de i artikel 11.3 omhandlede plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i det multilaterale system. Efter denne evaluering skal det styrende organ bestemme, om adgangen til de plantegenetiske ressourcer fortsat skal lettes for de fysiske og juridiske personer, der er nævnt i artikel 11.3, og som ikke har integreret de pågældende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i det multilaterale system, eller træffe enhver anden foranstaltning, der skønnes hensigtsmæssig.

11.5 Det multilaterale system omfatter ligeledes de i bilag I anførte plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der findes i *ex* situ-samlinger hos internationale landbrugsforskningscentre under Den Rådgivende Gruppe for International Landbrugsforskning (CGIAR), jf. artikel 15.1, litra a), og hos andre internationale institutioner, jf. artikel 15.5.

Artikel 12 – Lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug inden for det multilaterale system

12.1 De kontraherende parter er enige om, at den lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug inden for det multilaterale system, jf. artikel 11, skal foregå i henhold til bestemmelserne i denne traktat.

12.2 De kontraherende parter er enige om at træffe de retlige og andre egnede foranstaltninger, der er nødvendige for at give de øvrige kontraherende parter denne lettere adgang gennem det multilaterale system. Med henblik herpå gives denne adgang ligeledes de fysiske og juridiske personer, der hører under en hvilken som helst kontraherende parts myndighedsområde, jf. dog artikel 11.4.

12.3 Adgangen gives på følgende betingelser:

a) Adgang gives alene, når formålet hermed er bevaring og anvendelse med henblik på forskning, avl og fødevare- og landbrugsuddannelse, forudsat at formålet ikke omfatter kemisk eller farmaceutisk brug og/eller andre industrielle non-food/feed-anvendelser. Er der tale om afgrøder med flere anvendelsesmuligheder (fødevarer og non-food), afhænger dels deres integrering i det multilaterale system, dels anvendelsen af ordningen med lettere adgang af afgrødernes betydning for fødevaresikkerheden

b) Adgang gives hurtigt, uden at det er nødvendigt at følge de enkeltes udøvelse af retten til adgang, og enten vederlagsfrit eller, hvis der opkræves gebyr, således at gebyret ikke overstiger de få omkostninger, der er involveret

c) Alle disponible registrerede data (passport data) og, hvis gældende lovgivning ikke er til hinder herfor, enhver anden disponibel og ikke-fortrolig beskrivende oplysning i tilknytning hertil stilles til rådighed sammen med de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

d) Modtagerne kan ikke påberåbe sig nogen intellektuel ejendomsrettighed eller anden rettighed, der begrænser den lettere adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug eller til disses genetiske dele eller komponenter i den form, hvori de er modtaget fra det multilaterale system

e) Adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug under udvikling, herunder materiale, der er under udvikling hos landbrugerne, gives i udviklingsperioden efter udviklernes skøn

f) Adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der er beskyttet af intellektuelle ejendomsrettigheder eller andre ejendomsrettigheder, gives i henhold til de relevante internationale aftaler og nationale love

g) Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, hvortil der er givet adgang i henhold til det multilaterale system, og som bevares, skal fortsat af modtagerne af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug stilles til rådighed for det multilaterale system i henhold til bestemmelserne i denne traktat

h) De kontraherende parter er enige om, at der vil blive givet adgang til plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der bevares under *in situ*-betingelser, i henhold til national lovgivning, eller, såfremt en sådan lovgivning ikke findes, i henhold til de standarder, det styrende organ måtte fastsætte, jf. dog de øvrige bestemmelser i denne artikel.

12.4 Med henblik herpå gives den lettere adgang i henhold til artikel 12.2 og 12.3 ovenfor i henhold til en af det styrende organ vedtaget standardiseret materialeoverførselsaftale (MTA), som indeholder de bestemmelser, der er fastsat i artikel 12.3 litra a), d) og g), samt bestemmelserne om deling af fordele i artikel 13.2, litra d) ii) og de øvrige relevante bestemmelser i denne traktat samt den bestemmelse, hvorefter modtageren af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug skal kræve, at betingelserne i MTA skal gælde dels ved overførsel af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug til en anden person eller enhed, dels ved eventuelle efterfølgende overførsler af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

12.5 De kontraherende parter skal sørge for, at deres retssystem giver mulighed for i overensstemmelse med gældende bestemmelser på deres myndighedsområder at indgive klage i tilfælde af kontraktlige tvister i forbindelse med sådanne MTA'er, idet de anerkender, at forpligtelserne i henhold til MTA'erne alene påhviler parter i disse.

12.6 De kontraherende parter er enige om i nødsituationer forårsaget af katastrofer at give lettere adgang til egnede plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug for i samarbejde med nødhjælpskoordinatorerne at bidrage til genoprettelse af landbrugssystemerne.

Artikel 13 – Deling af fordelene inden for det multilaterale system

13.1 De kontraherende parter anerkender, at den lettere adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der indgår i det multilaterale system, i sig selv udgør en væsentlig fordel ved dette, og er enige om, at fordelene herved skal deles på en rimelig og retfærdig måde i henhold til bestemmelserne i denne artikel.

13.2 De kontraherende parter er enige om, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen, også i kommercielt øjemed, af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug inden for det multilaterale system skal deles rimeligt og retfærdigt under anvendelse af følgende ordninger: udveksling af oplysninger, adgang til teknologier og overførsel af disse, kapacitetsopbygning og deling af markedsføringsfordelene under hensyntagen til de prioriterede indsatsområder i den rullende globale handlingsplan og under ledelse af det styrende organ:

a) <u>Udveksling af oplysninger</u>

De kontraherende parter er enige om at stille oplysninger vedrørende de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der indgår i det multilaterale system, til rådighed, herunder kataloger og opgørelser, oplysninger om teknologier og resultater af den tekniske, videnskabelige og samfundsøkonomiske forskning, inklusive oplysninger om karakterisering, evaluering og anvendelse. Disse oplysninger stilles, i den udstrækning de ikke er fortrolige, til rådighed, medmindre dette er i strid med gældende ret, og for så vidt det pågældende land har kapacitet til dette. Oplysningerne stilles til rådighed for samtlige kontraherende parter i denne traktat gennem det i artikel 17 fastlagte informationssystem.

b) <u>Adgang til teknologier og overførsel af disse</u>

i) De kontraherende parter forpligter sig til at give adgang og/eller lette adgangen til teknologier, der tager sigte på bevaring, karakterisering, evaluering og udnyttelse af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der indgår i det multilaterale system. I erkendelse af, at visse teknologier kun kan overføres gennem genetisk materiale, giver og/eller letter de kontraherende parter adgangen til disse teknologier og til det genetiske materiale, der indgår i det multilaterale system, samt til de forbedrede sorter og det genetiske materiale, der er udviklet under anvendelse af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der indgår i det multilaterale system, jf. artikel 12. Adgangen til disse teknologier og forbedrede sorter samt til det genetiske materiale gives og/eller lettes under iagttagelse af gældende ejendomsrettigheder og love vedrørende adgangen, for så vidt det pågældende land har kapacitet til dette.

ii) Adgangen til teknologierne og overførslen af disse til landene, især udviklingslandene og landene med overgangsøkonomi, sikres ved en række foranstaltninger som f. eks. oprettelse og opretholdelse af og deltagelse i afgrødebaserede temagrupper for udnyttelsen af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, alle former for forsknings- og udviklingspartnerskaber og partnerskaber inden for rammerne af kommercielle joint venture-selskaber, der har tilknytning til det modtagne materiale, udvikling af menneskelige ressourcer og faktisk adgang til forskningsfaciliteter.

iii) Adgangen til og overførslen af de teknologier, der er omhandlet under i) og ii) ovenfor, herunder teknologier, der er beskyttet af intellektuelle ejendomsrettigheder, til de udviklingslande, der er kontraherende parter, især de mindst udviklede lande samt landene med overgangsøkonomier, gives og/eller lettes under rimelige vilkår, der er så gunstige som muligt, især i tilfælde af bevaringsteknologier samt teknologier bestemt for landbrugerne i udviklingslandene, især de mindst udviklede lande og landene med overgangsøkonomier, også, hvis der er enighed herom, under koncessionelle og præferentielle betingelser, bl.a. gennem forsknings- og udviklingspartnerskaber inden for det multilaterale system. Denne adgang og overførsel sikres under betingelser, der dels giver en passende og effektiv beskyttelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder, dels anerkender og respekterer disse.

c) Kapacitetsopbygning

Under hensyntagen til behovene hos udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, således som disse behov kommer til udtryk i landenes prioritering af kapacitetsopbygningen hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i deres eventuelle planer og programmer vedrørende de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der indgår i det multilaterale system, er de kontraherende parter enige om at give høj prioritet til i) udarbejdelse og/eller styrkelse af programmer for videnskabelig og teknisk grund- og videreuddannelse i bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, ii) udvikling og styrkelse af faciliteter til brug for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, især i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, og iii) videnskabelig forskning, helst og om muligt i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, i samarbejde med institutionerne i disse lande, samt udvikling af forskningskapaciteten på områder, hvor der er behov for dette.

d) Deling af monetære og andre markedsføringsfordele

i) Inden for rammerne af det multilaterale system er de kontraherende parter enige om at træffe foranstaltninger til at opnå deling af de handelsmæssige fordele, idet parterne vil involvere den private og den offentlige sektor i de i denne artikel omhandlede aktiviteter gennem partnerskaber og samarbejde, herunder med den private sektor i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, med henblik på forskning og udvikling af teknologier.

ii) De kontraherende parter er enige om, at den standardiserede materialeoverførselsaftale (MTA), der er omhandlet i artikel 12.4, skal indeholde en bestemmelse om, at en modtager, som markedsfører et produkt, der er en plantegenetisk ressource for fødevarer og landbrug, og hvori indgår materiale, som nævnte modtager har fået adgang til gennem det multilaterale system, til den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning skal betale en rimelig andel af fortjenesten ved markedsføringen af dette produkt, medmindre produktet uden begrænsninger er tilgængeligt for andre med henblik på yderligere forskning og avl, i hvilket tilfælde den modtager, der foretager markedsføringen, tilskyndes til at foretage betalingen.

Det styrende organ skal på sit første møde fastlægge størrelsen af og formen og retningslinjerne for betalingen i overensstemmelse med handelssædvane. Det styrende organ kan beslutte at fastsætte forskellige beløb for de forskellige kategorier af modtagere, som markedsfører sådanne produkter; det styrende organ kan endvidere beslutte, at det er nødvendigt at fritage mindre landbrugere i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier fra disse betalinger. Fra tid til anden kan det styrende organ gennemgå størrelsen af betalingerne med henblik på at opnå en rimelig og retfærdig deling af fordelene, ligesom organet i en femårsperiode fra denne traktats ikrafttrædelse kan vurdere, om bestemmelsen i MTA om obligatorisk betaling også gælder for de tilfælde, hvor de markedsførte produkter uden begrænsninger stilles til rådighed for andre modtagere med henblik på yderligere forskning og avl.

13.3 De kontraherende parter er enige om, at de fordele, der opstår ved udnyttelsen af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, og som deles i henhold til det multilaterale system, først og fremmest både direkte og indirekte skal tilflyde de landbrugere i alle lande, især udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, som bevarer og sikrer en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

13.4 Det styrende organ skal på sit første møde overveje en relevant politik og relevante kriterier med henblik på i henhold til den aftalte finansieringsstrategi, der er fastlagt i artikel 18, at yde specifik bistand til bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, der yder et væsentligt bidrag til diversificeringen af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug inden for det multilaterale system, og/eller har særlige behov.

13.5 De kontraherende parter anerkender, at udviklingslandenes og landene med overgangsøkonomiers mulighed for fuldt ud at gennemføre den globale handlingsplan i høj grad afhænger af den faktiske gennemførelse af denne artikel og af den finansieringsstrategi, der er fastlagt i artikel 18.

13.6 De kontraherende parter skal overveje retningslinjer for et frivilligt bidrag til deling af fordele, hvorefter de fødevareindustrier, der har fordel af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, skal bidrage til det multilaterale system.

DEL V - STØTTEELEMENTER

Artikel 14 – Global handlingsplan

I erkendelse af, at den rullende globale handlingsplan for bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug har betydning for denne traktat, bør de kontraherende parter fremme den faktiske gennemførelse af planen, bl.a. gennem nationale foranstaltninger og eventuelt gennem internationalt samarbejde, således at der skabes en sammenhængende ramme, især for kapacitetsopbygningen, teknologioverførslen og udvekslingen af oplysninger, jf. dog artikel 13.

Artikel 15 – *Ex situ*-samlinger af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der forvaltes af internationale landbrugsforskningscentre under Den Rådgivende Gruppe for International Landbrugsforskning og af andre internationale institutioner

15.1 De kontraherende parter anerkender betydningen for denne traktat af de *ex situ*-samlinger af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, som forvaltes af de internationale landbrugsforskningscentre (IARC'er) under Den Rådgivende Gruppe for International Landbrugsforskning (CGIAR). De kontraherende parter opfordrer stærkt IARC'erne til at indgå aftaler med det styrende organ om sådanne *ex situ*-samlinger på følgende vilkår:

a) Plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der er anført i bilag I til denne traktat, og som forvaltes af IARC'erne, skal stilles til rådighed i henhold til bestemmelserne i del IV af denne traktat

b) Andre plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug end dem, der er anført i bilag I til denne traktat, og som er samlet før traktatens ikrafttræden og forvaltes af IARC'erne, skal stilles til rådighed i henhold til bestemmelserne i den MTA, der på det pågældende tidspunkt er gældende ifølge aftaler mellem IARC'erne og FAO. En sådan MTA ændres af det styrende organ senest på dettes andet ordinære møde efter høring af IARC'erne, i henhold til de relevante bestemmelser i denne traktat, særlig artikel 12 og 13, og på følgende vilkår:

i) IARC'erne skal regelmæssigt underrette det styrende organ om de indgåede MTA'er efter en tidsplan, der skal udarbejdes af det styrende organ

ii) De kontraherende parter, på hvis område de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug er blevet samlet *in situ*, skal efter anmodning modtage prøver af disse plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug uden nogen MTA

iii) De fordele, der er omhandlet i ovennævnte MTA, og som tilfalder den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning, skal navnlig udnyttes til bevaring og bæredygtig udnyttelse af de pågældende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, især i forbindelse med nationale og regionale programmer i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, særlig i diversitetscentrummer og i de mindst udviklede lande

iv) IARC'erne skal træffe enhver egnet foranstaltning, som de har kapacitet til, for stedse at opfylde betingelserne i MTA'erne, og skal straks underrette det styrende organ, såfremt betingelserne ikke overholdes.

c) IARC'erne anerkender det styrende organs beføjelse til at vejlede om de *ex situ*-samlinger, de forvalter, og som er underlagt bestemmelserne i denne traktat

d) De videnskabelige og tekniske faciliteter, hvor disse *ex situ*-samlinger bevares, ledes af IARC'erne, som forpligter sig til at forvalte disse *ex situ*-samlinger i henhold til internationalt anerkendte standarder, bl.a. genbankstandarderne, således som disse er godkendt af FAO's Kommission vedrørende Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Landbrug

e) Efter anmodning fra en IARC skal sekretæren bestræbe sig på at give passende teknisk støtte

f) Sekretæren har til enhver tid adgang til faciliteterne og ret til at inspicere samtlige aktiviteter i disse faciliteter, som direkte vedrører bevaringen og udvekslingen af det i denne artikel omhandlede materiale

g) Hvis den hensigtsmæssige bevaring af de *ex situ*-samlinger, der forvaltes af IARC'erne, forhindres eller trues af en hvilken som helst begivenhed, herunder force majeure, skal sekretæren med værtslandets samtykke så vidt muligt yde hjælp til evakueringen eller flytningen af samlingerne.

15.2 De kontraherende parter er enige om inden for rammerne af det multilaterale system at give CGIAR's IARC'er, der i henhold til denne traktat har indgået aftaler med det styrende organ, lettere adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der er anført i bilag I. Disse centre skal opføres på en liste, der beror hos sekretæren, og som efter anmodning skal stilles til rådighed for de kontraherende parter.

15.3 Andet materiale end det i bilag I anførte, som modtages og bevares af IARC'erne efter denne traktats ikrafttræden, er tilgængeligt på betingelser, der er forenelige med de betingelser, der er aftalt mellem på den ene side de IARC'er, der modtager materialet, og på den anden side oprindelseslandet for disse ressourcer eller det land, som har erhvervet ressourcerne i henhold til konventionen om den biologiske mangfoldighed eller anden gældende lovgivning.

15.4 De kontraherende parter tilskyndes til på betingelser, der aftales mellem parterne, at give de IARC'er, der har indgået aftaler med det styrende organ, adgang til de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, der ikke er anført i bilag I, og som har betydning for IARC'ernes programmer og aktiviteter.

15.5 Det styrende organ skal ligeledes med de formål, der er angivet i denne artikel, søge at indgå aftaler med andre kompetente internationale institutioner.

Artikel 16 – Internationale net for plantegenetiske ressourcer

16.1 Det nuværende samarbejde inden for internationale net for plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug skal fremmes eller udvikles på baggrund af eksisterende aftaler og i henhold til bestemmelserne i denne traktat, således at der opnås en så fuldstændig dækning som muligt af de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug.

16.2 De kontraherende parter vil alt efter omstændighederne tilskynde samtlige relevante institutioner, herunder statslige, private og ikke-statslige forsknings-, avls- eller andre institutioner, til at deltage i de internationale net.

Artikel 17 – Det globale informationssystem vedrørende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

17.1 De kontraherende parter skal med henblik på at udvikle og styrke et globalt informationssystem, der på grundlag af de eksisterende informationssystemer kan lette udvekslingen af oplysninger, samarbejde om videnskabelige, tekniske og miljømæssige spørgsmål vedrørende plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i forventning om, at en sådan udveksling af oplysninger vil bidrage til delingen af fordelene ved at gøre oplysninger om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug tilgængelige for samtlige kontraherende parter. Ved udviklingen af det globale informationssystem vil et samarbejde med den clearing house-ordning, der er fastsat i konventionen om den biologiske mangfoldighed, blive tilstræbt.

17.2 På grundlag af anmeldelser fra de kontraherende parter skal der i tilfælde af en fare, der truer den effektive opretholdelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, indføres et system med hurtig varsling for at beskytte det genetiske materiale.

17.3 De kontraherende parter skal samarbejde med Kommissionen vedrørende Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Landbrug under FAO, når kommissionen med regelmæssige mellemrum revurderer situationen for de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug i verden med henblik på at lette ajourføringen af den rullende globale handlingsplan, der er omhandlet i artikel 14.

DEL VI – FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel 18 – Finansielle ressourcer

18.1 De kontraherende parter forpligter sig til at iværksætte en finansieringsstrategi med henblik på gennemførelsen af traktaten i henhold til bestemmelserne i denne artikel.

18.2 Finansieringsstrategien har til formål at forbedre tilgængeligheden, gennemsigtigheden, omkostningseffektiviteten og effektiviteten af tildelingen af de finansielle ressourcer, der afsættes til iværksættelse af aktiviteterne i henhold til denne traktat.

18.3 For at tilvejebringe midler til prioriterede aktiviteter, planer og programmer, navnlig i udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier, og under hensyntagen til den globale handlingsplan skal det styrende organ med regelmæssige mellemrum opstille et finansieringsmål.

18.4 I henhold til denne finansieringsstrategi:

a) træffer de kontraherende parter i de styrende organer for de relevante internationale ordninger, fonde og organer nødvendige og egnede foranstaltninger, der kan sikre, at den faktiske tildeling af forudsigelige og aftalte ressourcer til iværksættelsen af planerne og programmerne i henhold til denne traktat får den ønskede prioritering og opmærksomhed

b) afhænger den udstrækning, hvori de kontraherende parter, som er udviklingslande, og de kontraherende parter med overgangsøkonomier faktisk opfylder deres forpligtelser i henhold til denne traktat, af, at især de kontraherende parter, der er udviklede lande, faktisk bevilger de ressourcer, der er omhandlet i denne artikel. De kontraherende parter, der er udviklingslande, og de kontraherende parter med overgangsøkonomier skal i deres egne planer og programmer give den fornødne prioritet til styrkelsen af deres kapacitetsopbygning hvad angår plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug

c) bevilger de kontraherende parter, der er udviklede lande, og modtager de kontraherende parter, der er udviklingslande, samt de kontraherende parter med overgangsøkonomier tillige finansielle ressourcer til gennemførelsen af denne traktat gennem bilaterale, regionale og multilaterale kanaler. Disse kanaler omfatter den i artikel 19.3, litra f), omhandlede ordning

d) forpligter hver kontraherende part sig til at iværksætte nationale aktiviteter med henblik på bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og til at tildele disse aktiviteter finansielle ressourcer i overensstemmelse med sine evner og finansielle ressourcer. De tildelte finansielle ressourcer må ikke anvendes til formål, der er uforenelige med denne traktat, især ikke på områder, der har forbindelse med den internationale varehandel

e) er de kontraherende parter enige om, at de økonomiske fordele, der udspringer af artikel 13.2, litra d), indgår i finansieringsstrategien

f) kan de kontraherende parter, den private sektor, jf. dog bestemmelserne i artikel 13, ikke-statslige organisationer og andre kilder også yde frivillige bidrag. De kontraherende parter er enige om, at det styrende organ skal overveje de nærmere regler for en strategi, der tager sigte på at fremme sådanne bidrag.

18.5 De kontraherende parter er enige om, at der skal gives høj prioritet til gennemførelsen af aftalte planer og programmer for landbrugere i udviklingslandene, især i de mindst udviklede af disse, samt i landene med overgangsøkonomier, som bevarer de plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og udnytter disse på en bæredygtig måde.

DEL VII – INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

Artikel 19 – Det styrende organ

19.1 Med henblik på denne traktat oprettes et styrende organ sammensat af samtlige kontraherende parter.

19.2 Samtlige det styrende organs afgørelser træffes ved konsensus, medmindre der ved konsensus vedtages en anden beslutningsprocedure for visse foranstaltninger, idet konsensus dog altid vil være påkrævet i forbindelse med de i artikel 23 og 24 omhandlede spørgsmål.

19.3 Det styrende organ har til opgave at fremme en fuldstændig gennemførelse af denne traktat under hensyntagen til dennes mål og bl.a.:

a) give oplysninger og udstikke almindelige retningslinier for overvågning og vedtagelse af de henstillinger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne traktat og især for det multilaterale systems funktion

b) vedtage planer og programmer for gennemførelsen af denne traktat

c) på sit første møde vedtage og derefter med regelmæssige mellemrum gennemgå finansieringsstrategien for gennemførelsen af denne traktat, jf. artikel 18

d) vedtage budgettet for denne traktat

e) overveje og, såfremt de nødvendige midler er til rådighed, oprette de subsidiære organer, der skønnes nødvendige, og fastlægge disses respektive beføjelser og sammensætning

f) om fornødent indføre en egnet ordning som f. eks. en forvaltningskonto med henblik på at modtage og anvende de finansielle ressourcer, det modtager med henblik på gennemførelsen af denne traktat

g) etablere og opretholde et samarbejde med andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer, bl.a. konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed, om spørgsmål omfattet af denne traktat, herunder deres deltagelse i finansieringsstrategien

h) eventuelt gennemgå og vedtage ændringer til denne traktat i henhold til artikel 23

i) eventuelt gennemgå og vedtage ændringer til bilagene til denne traktat i henhold til artikel 24

j) overveje retningslinjerne for en strategi, der skal fremme frivillige bidrag, især under henvisning til artikel 13 og 18

k) varetage enhver anden funktion, der måtte være nødvendig for at opnå denne traktats mål

l) tage de relevante beslutninger, der træffes af konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed og andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer, til efterretning

m) eventuelt underrette konferencen for parterne i konventionen om den biologiske mangfoldighed og andre kompetente internationale organisationer og traktatfæstede organer om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne traktat

n) godkende betingelserne i aftalerne med IARC'erne og andre internationale institutioner, der er omhandlet i artikel 15, samt revidere og ændre den i artikel 15 omhandlede MTA.

19.4 Hver kontraherende part har én stemme og kan på det styrende organs møder være repræsenteret af én delegeret, som kan være ledsaget af en suppleant, samt af eksperter og rådgivere, jf. dog artikel 19.6. Suppleanter, eksperter og rådgivere kan deltage i det styrende organs forhandlinger, men har ingen stemmeret, undtagen i de tilfælde, hvor de behørigt har fået bemyndigelse til at træde i stedet for en delegeret.

19.5 De Forenede Nationer, dets særorganisationer, Det Internationale Atomenergiagentur såvel som ethvert land, der ikke er part i denne traktat, kan som observatører være repræsenteret på det styrende organs møder. Ethvert andet organ eller agentur, det være sig statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder vedrørende bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug, og som har underrettet sekretariatet om, at det ønsker at lade sig repræsentere som observatør ved et af det styrende organs møder, kan som sådan få adgang hertil, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende kontraherende parter gør indsigelse herimod. Observatørers adgang til og deltagelse i møder finder sted efter den af det styrende organ vedtagne forretningsorden.

19.6 FAO's medlemsorganisationer, der er kontraherende parter, samt de lande, der er medlemmer af de pågældende medlemsorganisationer, og som er kontraherende parter, udøver de rettigheder og opfylder de forpligtelser, der er knyttet til deres medlemskab, i henhold til FAO's statut og almindelige regler, som finder anvendelse med de fornødne ændringer.

19.7 Det styrende organ kan om fornødent vedtage og ændre sin forretningsorden og finansforordning, som ikke må være uforenelige med denne traktat.

19.8 For at det styrende organs møder kan være beslutningsdygtige, kræves tilstedeværelse af delegerede, som repræsenterer et flertal af de kontraherende parter.

19.9 Det styrende organ afholder ordinære møder mindst én gang hvert andet år. Disse møder bør så vidt muligt finde sted umiddelbart før eller efter de ordinære møder i FAO's Kommission vedrørende Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Landbrug.

19.10 Det styrende organ afholder ekstraordinære møder, når det skønner det nødvendigt, eller efter skriftlig anmodning fra en kontraherende part, forudsat at denne anmodning støttes af mindst en tredjedel af de kontraherende parter.

19.11 Det styrende organ vælger formand og næstformænd (som tilsammen udgør "formandskabet") i henhold til sin forretningsorden.

Artikel 20 - Sekretariat

20.1 Sekretæren for det styrende organ udnævnes af FAO's generaldirektør med det styrende organs godkendelse. Sekretæren bistås af det personale, der måtte være nødvendigt.

20.2 Sekretærens funktioner er følgende:

a) at tilrettelægge møderne i det styrende organ og de subsidiære organer, der måtte blive oprettet, og yde disse administrativ støtte

b) at bistå det styrende organ med at varetage sine funktioner samt udføre de specifikke opgaver, som det styrende organ måtte beslutte at tildele ham

c) at aflægge rapport om sit arbejde for det styrende organ.

20.3 Sekretæren meddeler samtlige kontraherende parter og generaldirektøren:

a) det styrende organs afgørelser inden for en frist på tres dage fra afgørelsens vedtagelse

b) oplysninger modtaget fra de kontraherende parter i henhold til bestemmelserne i denne traktat.

20.4 Sekretæren fremlægger dokumentation til brug for møderne i det styrende organ på De Forenede Nationers seks sprog.

20.5 Sekretæren samarbejder med andre organisationer og traktatfæstede organer, bl.a. sekretariatet for konventionen om den biologiske mangfoldighed, om at virkeliggøre denne traktats mål.

Artikel 21 - Anvendelse

Det styrende organ skal på sit første møde gennemgå og vedtage effektive samarbejdsprocedurer samt funktionsdygtige ordninger, der kan fremme anvendelsen af denne traktat og lette behandlingen af spørgsmål vedrørende ikke-anvendelse af traktaten. Disse procedurer og ordninger omfatter alt efter omstændighederne overvågning samt tilbud om rådgivning eller støtte, især juridisk rådgivning eller støtte, bl.a. til udviklingslandene og landene med overgangsøkonomier.

Artikel 22 – Bilæggelse af tvister

22.1 I tilfælde af tvist mellem kontraherende parter vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne traktat søger de berørte parter at bilægge tvisten ved forhandling.

22.2 Kan parterne ikke nå til enighed ved forhandling, kan de i fællesskab anmode en udenforstående part om at stå bi ved venskabelig mellemkomst eller som mægler.

22.3 En kontraherende part kan, når den ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder denne traktat eller når som helst derefter, skriftligt erklære over for depositaren, at den i tilfælde af tvister, som ikke bilægges i overensstemmelse med artikel 22.1 eller 22.2, accepterer et af eller begge følgende midler til bilæggelse som bindende:

a) voldgift i overensstemmelse med proceduren i bilag II, del 1, til denne traktat

b) indbringelse af tvisten for Den Internationale Domstol.

22.4 Hvis parterne i tvisten ikke, i overensstemmelse med artikel 22.3, har accepteret den samme eller en hvilken som helst anden procedure, indgives tvisten til forligsbehandling i overensstemmelse med bilag II, del 2, til denne traktat, medmindre parterne bliver enige om andet.

Artikel 23 – Ændring af traktaten

23.1 Enhver kontraherende part kan foreslå ændringer af traktaten.

23.2 Ændringer af traktaten vedtages på et møde for det styrende organ. Teksten til enhver foreslået ændring forelægges de kontraherende parter af sekretæren mindst seks måneder inden det møde, hvor ændringen foreslås vedtaget.

23.3 Der kan kun vedtages en ændring af traktaten, hvis der opnås konsensus blandt de kontraherende parter, der er til stede på det styrende organs møde.

23.4 Ændringer, der vedtages af det styrende organ, træder i kraft for de kontraherende parter, der har ratificeret, accepteret eller godkendt dem, på den halvfemsindstyvende dag efter, at mindst to tredjedele af de kontraherende parter har deponeret ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumentet. Derefter træder ændringerne i kraft for enhver anden part på den halvfemsindstyvende dag efter, at den pågældende part har deponeret sit instrument til ratifikation, accept eller godkendelse af ændringerne.

23.5 Med henblik på denne artikel anses et instrument deponeret af en af FAO's medlemsorganisationer ikke som et instrument, der føjer sig til de instrumenter, der er deponeret af de pågældende medlemsorganisationers medlemsstater.

Artikel 24 - Bilag

24.1 Bilagene til denne traktat er en integrerende del af traktaten, og en henvisning til denne traktat er ligeledes en henvisning til bilagene hertil.

24.2 Bestemmelserne i artikel 23 om ændringer af traktaten gælder ligeledes for ændringer til bilagene.

Artikel 25 - Undertegnelse

Denne traktat er fra den 3. november 2001 til den 4. november 2002 åben for undertegnelse hos FAO for alle FAO's medlemmer og alle lande, som, selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forende Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur.

Artikel 26 – Ratifikation, accept eller godkendelse

Traktaten forelægges til ratifikation, accept eller godkendelse for de i artikel 25 nævnte medlemmer af FAO og lande, der ikke er medlemmer af FAO. Ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrumenter deponeres hos depositaren.

Artikel 27 - Tiltrædelse

Denne traktat er åben for tiltrædelse af alle medlemmer af FAO og alle lande, som selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forenede Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur, fra den dato, hvor traktaten lukkes for undertegnelse. Tiltrædelsesinstrumenterne deponeres hos depositaren.

Artikel 28 - Ikrafttræden

28.1 Traktaten træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter datoen for deponering af det fyrretyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, forudsat at mindst tyve ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter er deponeret af medlemmer af FAO, jf. dog artikel 29.2.

28.2 For alle medlemmer af FAO og alle lande, som, selv om de ikke er medlemmer af FAO, er medlemmer af De Forenede Nationer, af en af dets særorganisationer eller af Det Internationale Atomenergiagentur, som ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder traktaten efter deponeringen i henhold til artikel 28.1 af det fyrretyvende ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, træder traktaten i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter den dato, hvor den pågældende part har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 29 – FAO's medlemsorganisationer

29.1 Når en organisation, der er medlem af FAO, deponerer et ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument vedrørende denne traktat, skal medlemsorganisationen i henhold til artikel II.7 i FAO's statut anmelde enhver kompetencefordelingsmæssig ændring af den kompetenceerklæring, den har fremlagt i henhold til artikel II.5 i FAO's statut, som måtte være nødvendig som følge af organisationens tiltrædelse af traktaten. Enhver kontraherende part i traktaten kan til enhver tid anmode en organisation, der er medlem af FAO, og som er kontraherende part i denne traktat, om at oplyse, om det er medlemsorganisationen eller dennes medlemsstater, der har ansvaret for implementeringen af et givet punkt i traktaten. Medlemsorganisationen skal give denne oplysning inden for en rimelig frist.

29.2 Ratifikations-, accept-, godkendelses- og tiltrædelses- eller opsigelsesinstrumenter, der deponeres af en af FAO's medlemsorganisationer, anses ikke for at føje sig til de instrumenter, der er deponeret af de pågældende medlemsorganisationers medlemsstater.

Artikel 30 - Forbehold

Der kan ikke tages forbehold over for denne traktat.

Artikel 31 – Lande, der ikke er parter

De kontraherende parter skal tilskynde ethvert land, der er medlem af FAO, eller ethvert andet land, der ikke er kontraherende part i traktaten, til at tiltræde denne.

Artikel 32 - Opsigelse

32.1 Efter udløbet af en frist på to år fra datoen for traktatens ikrafttræden for en kontraherende part kan den pågældende part når som helst opsige traktaten ved skriftlig meddelelse til depositaren. Depositaren underretter straks alle kontraherende parter herom.

32.2 Opsigelsen får virkning et år efter datoen for modtagelsen af opsigelsen.

Artikel 33 – Bortfald

33.1 Traktaten bortfalder uden videre, hvis og når antallet af kontraherende parter som følge af opsigelser falder til under fyrre, medmindre de resterende kontraherende parter med enstemmighed træffer anden beslutning.

33.2 Depositaren skal, når antallet af kontraherende parter er faldet til fyrre, underrette de resterende kontraherende parter herom.

33.3 Ved traktatens bortfald reguleres aktivernes anvendelse af bestemmelserne i den finansforordning, der er vedtaget af det styrende organ.

Artikel 34 - Depositar

Generaldirektøren for FAO varetager depositarfunktionerne for denne traktat.

Artikel 35 – Autentiske tekster

De arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske versioner af traktaten er lige autentiske.

BILAG I

LISTE OVER AFGRØDER OMFATTET AF DET MULTILATERALE SYSTEM

Fødevareafgrøder

Afgrøde	Slægt	Bemærkninger
Brødfrugt	*Artocarpus*	Kun brødfrugt.
Asparges	*Asparagus*	
Havre	*Avena*	
Bederoe	*Beta*	
Brassica og nærtstående slægter	*Brassica* et al.	Omfatter følgende slægter: *Brassica, Armoracia, Barbarea, Camelina, Crambe, Diplotaxis, Eruca, Isatis, Lepidium, Raphanobrassica, Raphanus, Rorippa* og *Sinapis.* Der er tale om olieafgrøder og grøntsager som f.eks. kål, raps, sennep, karse, salatsennep, radise og roe. Arten *Lepidium meyenii* (”maca”) er ikke omfattet.
Ærtebønne	*Cajanus*	
Kikært	*Cicer*	
Citrus	*Citrus*	Inkl. som hovedstamme *Poncirus* og *Fortunella.*
Kokosnød	*Cocos*	
Afgrøder i Arum-familien	*Colocasia, Xanthosoma*	Afgrøderne i Arum-familien inkluderer taro og beslægtede afgrøder (”cocoyam”, ”dasheen”) og tannia
Gulerod	*Daucus*	
Yams	*Dioscorea*	
Fingerhirse	*Eleusine*	
Jordbær	*Fragaria*	
Solsikke	*Helianthus*	
Byg	*Hordeum*	
Sød kartoffel	*Ipomoea*	
Fladbælg	*Lathyrus*	
Linse	*Lens*	
Æble	*Malus*	
Maniok	*Manihot*	Kun *Manihot esculenta*.
Banan/melbanan	*Musa*	Bortset fra *Musa textilis*.
Ris	*Oryza*	
Perlehirse	*Pennisetum*	
Bønne	*Phaseolus*	Bortset fra *Phaseolus polyanthus*.
Ært	*Pisum*	
Rug	*Secale*	
Kartoffel	*Solanum*	Inkl. *Tuberosa*-gruppen, bortset fra *Solanum phureja*.
Aubergine	*Solanum*	Inkl. *Melongena*-gruppen.
Sorghum	*Sorghum*	
Triticale	*Triticosecale*	
Hvede	*Triticum* et al.	Inkl. *Agropyron, Elymus* og *Secale.*
Hestebønne/vikke	*Vicia*	
Vignabønne et al.	*Vigna*	
Majs	*Zea*	Ekskl. *Zea perennis, Zea diploperennis* og *Zea luxurians.*

Foder

Slægt	**Art**
FODERBÆLGPLANTER	
Astragalus	*chinensis, cicer, arenarius*
Canavalia	*Ensiformis*
Coronilla	*Varia*
Hedysarum	*Coronarium*
Lathyrus	*cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus*
Lespedeza	*cuneata, striata, stipulacea*
Lotus	*corniculatus, subbiflorus, uliginosus*
Lupinus	*albus, angustifolius, luteus*
Medicago	*arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula*
Melilotus	*albus, officinalis*
Onobrychis	*viciifolia*
Ornithopus	*sativus*
Prosopis	*affinis, alba, chilensis, nigra, pallida*
Pueraria	*phaseoloides*
Trifolium	*alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppellianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum*
FODERGRÆSSER	
Andropogon	*gayanus*
Agropyron	*cristatum, desertorum*
Agrostis	*stolonifera, tenuis*
Alopecurus	*pratensis*
Arrhenatherum	*elatius*
Dactylis	*glomerata*
Festuca	*arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra*
Lolium	*hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum*
Phalaris	*aquatica, arundinacea*
Phleum	*pratense*
Poa	*alpina, annua, pratensis*
Tripsacum	*laxum*
ANDET FODER	
Atriplex	*halimus, nummularia*
Salsola	*vermiculata*

BILAG II

Del 1

VOLDGIFT

Artikel 1

Den part, der ønsker en sag afgjort ved voldgift, skal meddele sekretæren, at parterne indbringer en tvist til voldgiftsbehandling i medfør af artikel 22. Meddelelsen skal præcisere voldgiftens genstand og navnlig indbefatte de artikler i traktaten, hvis fortolkning eller anvendelse stridsspørgsmålet drejer sig om. Hvis parterne ikke bliver enige om tvistens genstand, inden formanden for voldgiftsretten er udpeget, definerer voldgiftsretten stridens genstand. Sekretæren sender de modtagne oplysninger til alle de kontraherende parter i traktaten.

Artikel 2

1. Ved tvister mellem to parter består voldgiftsretten af tre medlemmer. Hver af tvistens parter udpeger en voldgiftsmand, og de to således udpegede voldgiftsmænd udpeger efter fælles overenskomst en tredje voldgiftsmand, som er formand for voldgiftsretten. Sidstnævnte må ikke være statsborger hos en af parterne i tvisten og ej heller have fast bopæl på en af parternes territorium eller være ansat af nogen af disse, ej heller have beskæftiget sig med sagen på anden vis.

2. I tvister mellem flere end to parter udpeger de parter, der har samme interesse, en voldgiftsmand efter fælles overenskomst.

3. Er ikke alle pladser i voldgiftsretten besat, udpeges det eller de manglende medlemmer som foreskrevet for førstegangsudpegningen.

Artikel 3

1. Hvis formanden for voldgiftsretten ikke er udpeget senest to måneder efter udpegelsen af den anden voldgiftsmand, skal FAO's generaldirektør efter anmodning fra en af parterne udpege formanden inden for en frist på yderligere to måneder.

2. Hvis en af parterne i tvisten ikke har udpeget en voldgiftsmand senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen, kan den anden part forelægge sagen for FAO's generaldirektør, som skal foretage udpegningen inden for en frist på yderligere to måneder.

Artikel 4

Voldgiftsretten afsiger kendelse i overensstemmelse med denne traktat og international ret.

Artikel 5

Voldgiftsretten fastsætter selv sin forretningsorden, medmindre parterne i tvisten bliver enige om andet.

Artikel 6

Voldgiftsretten kan efter anmodning fra en af parterne anbefale presserende foreløbige beskyttelsesforanstaltninger.

Artikel 7

Parterne i tvisten skal lette voldgiftsrettens arbejde og skal i særdeleshed ved anvendelse af alle til rådighed stående midler:

a) stille alle relevante dokumenter, oplysninger og faciliteter til rådighed for den; og

b) i det nødvendige omfang gøre det muligt for den indkalde vidner eller eksperter og høre disse.

Artikel 8

Parterne og voldgiftsmændene er forpligtet til at sikre, at alle oplysninger, de modtager i fortrolighed under voldgiftsbehandlingen, behandles fortroligt.

Artikel 9

Medmindre voldgiftsretten beslutter andet på grund af særlige omstændigheder i sagen, skal voldgiftsrettens udgifter afholdes ligeligt af parterne i tvisten. Voldgiftsretten skal føre regnskab over alle sine udgifter og fremlægge en endelig opgørelse derover for parterne.

Artikel 10

Enhver kontraherende part, som har en juridisk interesse i tvistens genstand, og som kan berøres af en kendelse i sagen, kan intervenere i sagsbehandlingen med voldgiftsrettens samtykke.

Artikel 11

Voldgiftsretten kan behandle og afsige kendelse om modkrav, der har direkte forbindelse med tvistens genstand.

Artikel 12

Voldgiftsrettens afgørelser, både om procedurespørgsmål og om sagens realitet, træffes ved flertalsafgørelse blandt dens medlemmer.

Artikel 13

Hvis en af parterne i tvisten ikke møder for voldgiftsretten eller ikke forsvarer sin sag, kan den anden part anmode voldgiftsretten om at fortsætte sagsbehandlingen og afsige kendelse. At en part undlader at møde op eller undlader at forsvare sin sag, forhindrer ikke videre sagsbehandling. Før voldgiftsretten afsiger sin endelige kendelse, skal den forsikre sig om, at påstanden er velbegrundet ud fra såvel de faktiske omstændigheder som de retlige forhold.

Artikel 14

Voldgiftsretten afsiger sin endelige kendelse senest fem måneder efter datoen for dens endelige nedsættelse, medmindre den skønner det nødvendigt at forlænge denne tidsfrist med en periode, der ikke bør overstige yderligere fem måneder.

Artikel 15

Voldgiftsrettens endelige kendelse skal være begrænset til tvistens genstand og skal ledsages af en begrundelse. Den skal indeholde navnene på de medlemmer, der har deltaget, og datoen for den endelige kendelse. Ethvert medlem af voldgiftsretten kan vedføje den endelige kendelse en særskilt eller afvigende udtalelse.

Artikel 16

Kendelsen er bindende for tvistens parter. Den kan ikke appelleres, medmindre tvistens parter forud er blevet enige om en appelprocedure.

Artikel 17

Ethvert stridsspørgsmål, som måtte opstå mellem tvistens parter vedrørende fortolkningen eller fuldbyrdelsen af den endelige kendelse, kan af en af parterne indbringes til afgørelse for den voldgiftsret, der afgav kendelsen.

Del 2

FORLIGSBEHANDLING

Artikel 1

Der oprettes en forligskommission på anmodning af en af tvistens parter. Medmindre parterne bliver enige om andet, sammensættes kommissionen af fem medlemmer, hvoraf to udpeges af hver af de pågældende parter, og formanden vælges af medlemmerne i fællesskab.

Artikel 2

Ved tvister mellem mere end to parter skal de parter, der har samme interesse, udpege deres medlemmer af kommissionen ved fælles overenskomst. Hvis to eller flere parter har forskellige interesser, eller hvis der er uenighed om, hvorvidt de har samme interesse, skal de udpege deres medlemmer hver for sig.

Artikel 3

Hvis parterne ikke har udpeget det nødvendige antal medlemmer senest to måneder efter datoen for anmodningen om at nedsætte en forligskommission, skal FAO's generaldirektør udpege de manglende medlemmer inden for en frist på yderligere to måneder, hvis den part, der fremsatte anmodningen, anmoder herom.

Artikel 4

Hvis der ikke er udpeget en formand for forligskommissionen senest to måneder efter udpegelsen af den sidste af kommissionens medlemmer, skal FAO's generaldirektør udpege en formand inden for en frist på yderligere to måneder, hvis en part anmoder derom.

Artikel 5

Forligskommissionen træffer sine afgørelser ved flertalsafgørelse blandt sine medlemmer. Medmindre parterne i tvisten bliver enige om andet, fastsætter den selv sin forretningsorden. Den fremsætter et forslag til løsning af tvisten, som parterne skal undersøge i god tro.

Artikel 6

Uenighed om, hvorvidt forligskommissionen har kompetence, afgøres af kommissionen.